Breda University of Applied Sciences

Almkerk
Andel
Babyloniënbroek
Drongelen
Dussen
Eethen
Genderen
Giessen
Hank
Meeuwen
Nieuwendijk
Oudendijk
Rijswijk
Sleeuwijk
Uitwijk
Uppel
Veen
Waardhuizen
Werkendam
Woudrichem
Wijk en Aalburg

Studenten adopteren Altena

Sinds januari dit jaar werken zo'n 45 studenten van de BUas, ofwel de Breda University of Applied Sciences, en de gemeente Altena op een bijzondere manier samen. Deze studenten volgen de opleiding Built Environment. Dat is een opleiding die gericht is op het inrichten van gebouwde omgeving.

Onze samenleving verandert voortdurend

En onze dorpen en steden veranderen daarin mee. De studenten specialiseren zich in het plannen, ontwerpen en ontwikkelen van onze omgeving. Zo onderzoeken zij bijvoorbeeld nieuwe, veilige en duurzame verkeers- en vervoerssystemen. Maar ze leren ook hoe je wijken leefbaar en duurzaam inricht of hoe je innovatieve oplossingen bedenkt voor andere ruimtelijke vraagstukken.

Het gaat over onderwerpen waar jong en oud zich in meer of mindere mate mee bezighouden. In de uitvoering kun je dan bijvoorbeeld denken aan het gebruik van deelvervoer, inzet van zonne-energie, veranderingen in de landbouw en de behoefte aan een prettige en veilige leefomgeving.

• *Daniëlle Mourits, docent BUas en coördinator learning community Duurzaamheid & Leefbaarheid*

"Ik ben opgegroeid in Altena, vertrokken naar de stad, maar woon nu alweer vijf jaar met veel plezier in Sleeuwijk. Het is een mooie uitdaging om juist in het landelijke Altena met onze studenten aan de slag te zijn."

"Er zijn veel actuele vragen rond deze thema's bij zowel de inwoners, de overheid, het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en ook bij maatschappelijke organisaties", vertelt Daniëlle Mourits. "Binnen de 'learning community Duurzaamheid & Leefbaarheid' wordt, op initiatief van BUas, langere tijd door meerdere partijen samengewerkt aan deze vraagstukken. Het delen van kennis leidt tot nieuwe inzichten en daarmee tot betere oplossingen. Het is een gezamenlijk leerproces en levert een uitdagende studieomgeving op voor onze studenten."

Dit schooljaar

De komende periode houden de studenten zich bezig met nieuwe onderwerpen. Nu komen de thema's klimaatadaptatie, duurzame energieopwekking en landbouw aan bod.

Zes maanden onderzoek

"Van januari tot en met juni hebben onze studenten gewerkt aan vragen rondom duurzame mobiliteit. Zo hebben ze gekeken hoe het openbaar vervoer voor studenten in Altena beter geregeld kan worden. Ook de fietsveiligheid rond het Altena College in de kern Sleeuwijk en de bereikbaarheid met het openbaar vervoer van de kern Werkendam is onder de loep genomen."

Concrete resultaten

"De onderzoeken hebben heel concrete voorstellen opgeleverd. Er is een plan gemaakt voor de inrichting van het gebied rond het Altena College en een idee ontwikkeld van een OV+ app. Een ander voorstel is om te kijken naar een mogelijkheid om toeristische trekpleisters en het gebruik van het openbaar vervoer te koppelen."

Studenten kunnen ook kiezen voor Tilburg of Breda

Naast Altena kunnen de studenten van deze opleiding ook kiezen voor projecten in Tilburg of Breda. BUas streeft ernaar dat gaandeweg steeds meer partijen hun kennis binnen de Learning Community gaan delen.

• *Annette van der Werf, algemeen directeur Gemeente Altena*

Studenten brengen een frisse blik

"Als je het belangrijk vindt dat de overheid, het onderwijs en de arbeidsmarkt in verbinding staan, moet je zelf ook je steentje bijdragen."

"Het is voor ons goed om deze jonge mensen in huis te hebben. Die studenten zitten midden in hun opleiding en hebben de nieuwste kennis. Ze bekijken de zaken met een frisse, inspirerende blik. Ze hebben zich met name beziggehouden met mobiliteitsvraagstukken. Daar zijn mooie oplossingen uitgekomen die niet altijd nieuw voor ons zijn, maar de ideeën die de studenten hebben aangedragen, zijn voor ons wel een stimulans om bepaalde denkrichtingen verder te onderzoeken."

Enthousiaste ontvangst

"De aanwezigheid van de studenten zorgde in Almkerk voor een andere dynamiek. Goede begeleiding vanuit de gemeente is natuurlijk belangrijk. Mede dankzij de inzet van de collega die deze taak heeft opgepakt, is het project een succes geworden."

Ook op dit project heeft corona invloed gehad

Door de coronacrisis is de samenwerking in de eerste periode anders gelopen dan we vooraf hadden bedacht. "Jammer", geeft Annette van der Werf aan. "Maar ja, het hele onderwijs heeft natuurlijk te maken gehad onder deze crisis. Gelukkig gaan we ook dit schooljaar samen aan de slag. De eerste opbrengsten waren al heel waardevol. Ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe onderwerpen waar de studenten dit jaar mee aan de slag gaan, voor Altena mooie opbrengsten zullen opleveren."

"We willen de studenten ook laten zien hoe leuk en interessant het is om voor een lokale overheid te werken. Ik zie dit ook als een kans om jonge talenten in huis te halen."

Koen:

“Close met je werkgebied”

De afgelopen maanden deed Koen onderzoek naar het openbaar vervoer in Altena. “En dan met name naar de reis die studenten die buiten Altena studeren, moeten maken naar hun onderwijsinstelling”, legt hij uit. Conclusie: met de snelbusverbinding tussen Utrecht en Breda zit het wel snor, maar om vanuit de kernen naar de snelbushaltes te komen is lastig. “Dat hebben we ontdekt door simpelweg vragen te stellen aan studenten die bij de haltes in hun dorp stonden te wachten. De buslijn van Den Bosch naar Gorinchem werkt goed, maar het vervoer met de buurtbus is niet langer toereikend voor deze jongeren.”

Volgens de student Mobiliteit moet de oplossing gezocht worden in deelvervoer of elektrische fietsen en steps om op die manier snel bij een interliner halte te komen.
“Elektrische scooters, zoals je die in steden ziet, kunnen ook uitkomst bieden, maar we moeten goed uitzoeken hoe dat gaat werken in een landelijk gebied als Altena.”

De ambtenaren zijn in ieder geval enthousiast over de oplossingsrichtingen die de studenten hebben aangedragen. “Ze kennen de problematiek en het is lastig om dat zo ineens op te lossen, maar Altena is zeker bereid om met onze ideeën aan de slag te gaan.”

• *Koen Ploum, student BUas*

Koen Ploum is erg tevreden over de samenwerking tussen het opleidingsinstituut en de gemeente Altena. “De gemeente stond erg open voor ons als studenten en de school heeft dit serieus aangepakt. Ik had er eigenlijk nooit over nagedacht om voor een gemeente te gaan werken, maar het spreekt mij wel aan. Anders dan in het bedrijfsleven ben je hier echt bezig voor je eigen gebied, voor jouw mensen. Je bent veel closer met je werkgebied.”
Het bevalt Koen zo goed in Altena dat hij ook de komende periode voor de gemeente aan de slag gaat. Nu met het onderwerp klimaatadaptatie. “Het is leuk om met echte casussen aan de slag te kunnen. Ik zie het als een kans om weer nieuwe dingen te leren.”

Niek:

“Altena staat open voor onze ideeën”

Niek van de Noort had al eens stage gelopen bij de gemeente Breda, dus hij wist wat hij kon verwachten toen hij in Altena aan de slag mocht.

“De afgelopen maanden hebben mij niet teleurgesteld”, vertelt de student aan de BUas enthousiast. “Altena is een interessante gemeente met veel verschillende kernen. Dat maakt voor mij dat de diversiteit in uitdagingen groter is dan bijvoorbeeld in een stad.”

De afgelopen periode werkte Niek samen andere BUas-studenten en ambtenaren onder andere aan een duurzame bereikbaarheid van de gemeente. De veelheid aan verschillende invalshoeken vindt hij waardevol. “Het was alsof we met z’n allen aan één groot project werkten. Er ontstond synergie tussen studenten en medewerkers van de gemeente en dat is natuurlijk echt het doel van de samenwerking tussen Altena en de BUas.”

Tegelijkertijd werd er ook wel iets van de studenten verwacht, legt hij uit. “Ze verwachtten dat wij ook daadwerkelijk met nieuwe ideeën zouden komen en daar staat Altena ook heel erg voor open.

Als het echt alleen voor de opleiding zou zijn, zou dit meer voelen als een verplichte schoolopdracht. Maar in het gemeentehuis hebben we écht samen aan verschillende doelen gewerkt.”

Ook de komende periode is de inwoner van Etten-Leur, voor zover corona het toelaat, weer in Almkerk te vinden. Altena wil in 2046 een CO_2-neutrale gemeente zijn en het nieuwe project waar Niek aan mee gaat werken, moet aan die doelstelling bijdragen.

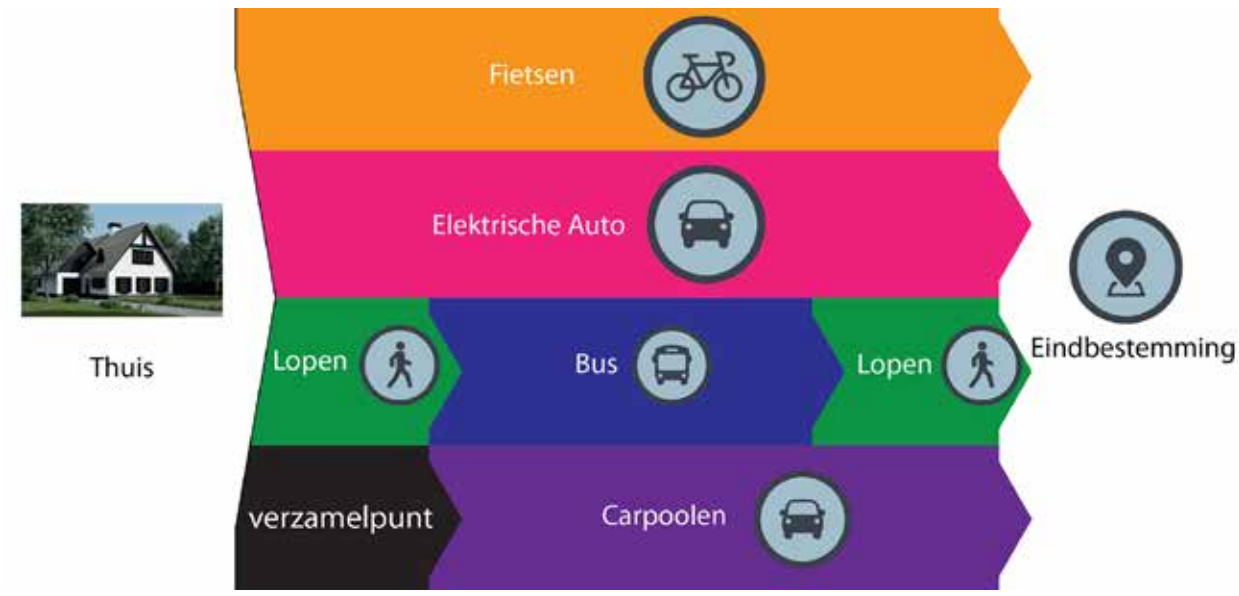

"We gaan ons de komende periode richten op kleinschalige windmolens bij bedrijven in Altena. Die molens zien niet per se uit als windmolens, zoals iedereen ze kent. Hierna zullen we naar alternatieven kijken, zoals bijvoorbeeld geothermie en biomassa."

Niek onderzocht samen met andere studenten mogelijkheden rondom duurzame bereikbaarheid.

• *Mandy Ippel, studente BUas*

Een deelauto heeft veel mogelijkheden in de gemeente Altena. Bijvoorbeeld om deelauto's bij de hubs te plaatsen. De hubs zijn overstapplaatsen om met een andere vervoermiddel te verplaatsen. Een voorbeeld van dit concept zijn de Mobipunten. Mobipunt is een nieuw ontwikkeling waar verschillende functies combineren. Het is een fysieke plaats waar mobiliteiten en voorziening elkaar ontmoeten. Van openbaar vervoer tot deelauto of zelfrijdende auto.

Mandy:

"Leuk dat we meteen wat konden bijdragen"

Mandy Ippel heeft een goed gevoel overgehouden aan haar periode bij de gemeente Altena. Haar eigen gemeente nota bene, want ze woont in Nieuwendijk. Haar studie houdt zich hoofdzakelijk bezig met de ontwikkeling van nieuwe wijken en steden, maar op het gemeentehuis in Almkerk lag de focus op 'algemene vernieuwingen', vertelt ze. "Zoals een duurzamere en bereikbare gemeente. In het bijzonder hebben we de bereikbaarheid van het Altena College onderzocht."

Dat betekende dat ze als eerstejaars student vrijwel meteen het veld in mocht om bijvoorbeeld gesprekken te voeren met leerlingen van de Sleeuwijkse school over de verkeersveiligheid. Ook toen de coronacrisis haar intrede deed, bleef het contact goed, zegt ze. "Ik vind het leuk dat we zo meteen wat konden bijdragen. Ook de samenwerking met de ambtenaren was goed. Ze waren altijd bereid om ons te helpen en de informatie te geven die we nodig hadden. Ze stonden voor veel ideeën open, al waren onze plannen voor een treinstation of een groot winkelcentrum voor sommigen misschien een brug te ver."

In het ideaalbeeld is een treinstation van groot belang. Veel studenten en werkende bewoners gaan met het openbaar vervoer en met de auto naar school of naar hun werk. Door een treinstation te plaatsen op een centraal punt in de gemeente Altena, zijn er voor veel mensen meer opties om met het openbaar vervoer te reizen. Zo is Altena beter bereikbaar en duurzamer doordat meer mensen met het openbaar vervoer reizen.

In de afgelopen periode heeft Mandy ontdekt hoe leuk het is om voor een lokale overheid te werken. "En zeker voor mijn eigen gemeente", klinkt het enthousiast. Ze heeft het zelfs zo naar haar zin dat ze ook de komende maanden weer in Almkerk te vinden zal zijn.
"Ik blijf voorlopig met Altena werken. We gaan ons nu richten op de verduurzaming van de landbouw."

Menno Slijboom, opleidingsmanager Built Environment:

"Onderwijs vernieuwing staat centraal"

'Studenten adopteren een stad' is de inzet van een belangrijke onderwijsvernieuwing waar wij bij BUas op hebben ingezet."

De uitdagingen van vandaag de dag in dorpen en steden zijn ingewikkeld en complex. Het zijn opgaven met veel verschillende belanghebbenden die vaak alleen in samenwerking met verschillende specialisten en juist ook samen met de betrokkenen kunnen worden opgelost. Onze onderwijsinstelling wordt veel gevraagd om mee te zoeken naar nieuwe oplossingen voor deze vraagstukken.

De huidige onderwijsvormen bieden niet altijd voldoende mogelijkheden om op deze vragen een antwoord te geven. Naast kennisoverdracht is het belangrijk om kennis ook te gebruiken als middel. Het gaat niet altijd om wat je weet maar ook hoe je deze kennis in de praktijk kan inzetten. Om te slagen in hun professionele carrière zullen studenten in toenemende mate flexibel moeten zijn en in staat zijn, afhankelijk van de opgave, telkens nieuwe kennis te verzamelen om te komen tot innovatieve oplossingen.

Breda University of Applied Sciences ontwikkelt hiervoor zogenaamde 'Learning Communities' waarin studenten, docenten en het werkveld samen aan het leren zijn. Het is nadrukkelijk bedoeld om over een langere periode kennis met elkaar te ontwikkelen en te werken aan opgaven waarbij een oplossing niet direct voorhanden is. De Learning Communities bieden steden en gemeenten de kans een structurele bijdrage te vragen vanuit het onderwijs om mee te helpen bij complexe ruimtelijke en sociaal maatschappelijke vraagstukken.

"We willen studenten hierbij prikkelen en uitdagen om hun talenten in te zetten voor de gemeenschap. Door deze onderwijsvorm bovendien structureel te verbinden met kennisontwikkeling vanuit lectoraten binnen Built Environment, biedt dit de mogelijkheid om kennis terug te laten vloeien naar het onderwijs en de maatschappij."

Deze belangrijk onderwijsvernieuwing wordt mede mogelijk gemaakt door een subsidie vanuit het NRO (Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek)

NRO NATIONAAL REGIEORGAAN ONDERWIJSONDERZOEK

Studiejaar 2020 – 2021

Dit nieuwe schooljaar gaan er ook weer tientallen studenten in de gemeente Altena aan het werk. De focus ligt dit jaar op klimaatadaptatie, duurzame energieopwekking en landbouw. Ook dit zijn onderwerpen die we in Altena buitengewoon belangrijk vinden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid heeft betrekking op eigenlijk alle facetten van onze samenleving. Het gaat om ons consumptiegedrag, onze voedselproductie, tegengaan van verspilling, hergebruik van materialen, hoe we omgaan met ons landschap, hoe we wonen, reizen en gebruik maken van natuurlijke bronnen. Vanuit de wetenschap dat we de aarde slechts tijdelijk in gebruik hebben, legt dit een grote verantwoordelijkheid bij ons allemaal. Daarom is duurzaamheid in Altena één van de belangrijkste uitgangspunten van de Toekomstvisie en ook de rode draad in de Omgevingsvisie van de gemeente.

We dagen de studenten uit om ons te inspireren met nieuwe oplossingen en zijn benieuwd naar hun heldere kijk op innovatie.

Altena = circulaire landbouw

Met specifieke aandacht voor circulaire landbouw en agrofood boekt de gemeente samen met allerlei bedrijven en organisaties vooruitgang op de weg naar duurzame voedselproductie.
In onze samenwerking met BUas vragen we de studenten om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het verduurzamen van de landbouw.

Er bestaan heel veel verschillende vormen van duurzame landbouw. Om er maar een aantal te noemen: biologisch (zonder het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen), natuur-inclusief (waarbij natuur en landbouw elkaar versterken), 'carbon farming' (dat heeft te maken met het opslaan van koolstof in landbouwbodems), kringlooplandbouw (waarbij bodem-plant-dier-mest kringlopen worden gesloten), duurzaam intensief (het gebruik van mest en bestrijdingsmiddelen verminderen) en er is ook nog verticale landbouw (waarbij verschillende teeltlagen op elkaar gestapeld worden).

De studenten gaan een aantal van deze vormen onderzoeken. Wat is succesvol en waar gaat het ook wel mis? Daarna bekijken ze welke vormen interessant kunnen zijn voor Altena. Ze houden hierbij rekening met ruimtelijke, economische, maatschappelijke en persoonlijke aspecten en gevolgen voor de omgeving en voor de bedrijven.

De resultaten van dit onderzoek gebruiken we om de eigen medewerkers, onze samenwerkingspartners en onze inwoners te inspireren en informeren.

Voor vragen over dit onderzoek kunt u terecht bij Danielle Mourits (docent BUas en coördinator learning community D&L) of Albertien Perdok (programmamanager Circulaire landbouw en agrofood, Gemeente Altena).

Klimaatverandering

Een aantal studenten gaat zich buigen over hoe we onze leefomgeving beter bestand maken tegen het veranderende klimaat.
Het klimaat verandert. Hoosbuien, langere droge en hete perioden zorgen voor wateroverlast, verdroging en hittestress.
Met de inrichting van woonwijken moeten we hier rekening mee houden. Hoe doen gemeente, ontwikkelaars, bouwers en bewoners dat samen zo goed mogelijk?
Enerzijds willen we veel bouwen, maar anderzijds wil Altena ook een groenblauwe oase zijn. Deze ambities kunnen met elkaar in conflict komen. Altena is een landelijke gemeente tussen de rivieren, de risico's zijn in onze kernen anders dan in een grote stad.

Waar kan het mis gaan in het ontwerp en hoe zorgen we dat het goed gaat? Welke goede voorbeelden zijn er al en waar lopen we tegenaan in het ontwerp? En wat betekent het een en ander voor het ruimtegebruik? Moeten we vooral inzetten op klimaatvriendelijke inrichting van de openbare ruimte of ook, of juist meer, van de particuliere ruimte? En hoe draagt dit nog bij aan andere doelen, zoals bijvoorbeeld biodiversiteit?

CO2-neutraal

Altena wil in 2046 een CO_2-neutrale gemeente zijn. Dat betekent dat onze uitstoot van CO_2 vanaf dat jaar in balans is met de hoeveelheid CO_2 die de natuur kan opnemen. Zo willen we verdere opwarming van de aarde voorkomen. Om dat te bereiken moeten we de komende jaren aan de slag met energiebesparing. En we moeten daarvoor ook andere soorten energie gaan gebruiken. Nu komt er nog veel energie uit fossiele bronnen, zoals kolen, olie en gas. Dit moeten we omzetten naar groene energie, die uit bronnen komt die nooit opraken. Daarbij kun je denken aan de zon, de wind, maar ook aan waterkracht en energie uit de bodem.
In Altena hebben we ervoor gekozen niet in te zetten op grote windmolens. Kleine windturbines (tot max. 25 meter) bij bedrijven kunnen wel geschikt zijn om in een deel van onze energiebehoefte te voorzien. Dat is één van de dingen die de studenten gaan onderzoeken. Ze gaan de kansen voor de kleine windmolens in Altena in kaart brengen. Belangrijk daarbij is dat deze oplossingen passen in het landschap. Natuurlijk kijken ze ook naar andere interessante manieren voor ons gebied om energie duurzaam op te wekken. Want een combinatie van energiebronnen zorgt ervoor dat we zowel overdag als 's nachts en zowel bij goed als bij slecht weer voldoende groene energie beschikbaar hebben.

Wij heten de studenten van de BUas weer van harte welkom en wensen ze veel succes de komende maanden. We zien uit naar de resultaten van jullie projecten.

Info & Contact

Bezoekadres:
Sportlaan 170, 4286 ET Almkerk

Postadres:
Postbus 5, 4286 ZG Almkerk

Telefoon: (0183) 516100
Fax: (0183) 660397

E-mail: info@gemeentealtena.nl
Website: www.gemeentealtena.nl